БАРЛЫҚ ЕЛДЕРДІҢ ПРОЛЕТАРЛАРЫ, БІРІГІҢДЕР!

Ленин туы

ҚКП СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСТЫҚ КОМИТЕТІНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛЫСТЫҚ СОВЕТІНІҢ ЖӘНЕ ҚКП ПЕТРОПАВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТІ

№118 (9180) | 1953 жылғы 14 июнь Жексенбі | Шығуына 34 жыл жеке саны 20 тыйын.

Халықтың мал шаруашылығы өніміне деген, жеңіл өнеркәсіптің шикізатқа деген өскелең тілектерін қанағаттандыру үшін мал шаруашылығының онан әрі мықтап өркендеуін жүзеге асыру қажет.

Г. М. МАЛЕНКОВ.

Мал шаруашылығы өнімдерін мол дайындайық

Партияның XIX съезінің бесінші бесжылдық жоспар жөніндегі директиваларында қоғамдық мал шаруашылығын онан сайын өркендетудің зор программасы белгіленді. Бесінші бесжылдықта социалистік ауыл шаруашылығы еңбекшілерінің алдына мал басын өсірумен бірге, оның өнімділігін арттыру жөнінде аса күрделі міндеттер қойылып отыр. Бес жылдың ішінде мал шаруашылығының өнімі: ет және тоңмай 80-90 процент, сүт 45-50 процент, жүн шамамен, 2-2,5 есе, оның ішінде биязы жүн 4-4,5, есе, жұмыртқа (колхоздар мен совхоздарда) 6-7 есе көбейтілуге тиіс.

Қоғамдық мал шаруашылығы өнімдерін дайындау жөнінде облыс еңбекшілерінің алдында да зор міндеттер тұр. Жаңа бесжылдықта облыс колхоздарында әрбір сауын сыйырдан 1500-1700 литр, әрбір биязы жүнді қойдан 4,3-4,9 килограмм, жартылай қылшық жүнді қойдан 3,8-4,2 килограмм жүн, совхоздарда әрбір сауын сыйырдан 2400-2900 килограмм сүт, әрбір қойдан 4,3-5,0 килограмм жүн қырқылатын болады.

Облысымыздың алдыңғы қатарлы колхоздары мен совхоздары партияның XIX съезінің қоғамдық мал шаруашылығын өркендету жөніндегі қарарларын мінсіз жүзеге асыру жолындағы социалистік жарысты кеңінен өрістете отырып, мал шаруашылығы өнімдерін дайындауда келелі табыстарға ие болуда. Бұл жөнінде Тоқшын совхозының малшылары игілі жұмыстар істеді. Олар сауын сыйырларды жақсы күтімде ұстап, сүт дайындаудың жоспарын ойдағыдай орындап келеді. Мұнда сүт өндірудің жарты жылдық жоспары 1 июньге дейін 91 процент орындалды. Совхоз коллективі кәзір сүт алудың жартыжылдық жоспарын асыра орындау жолында қажырлы еңбек етуде.

Сүт, жүн, ет және басқа мал шаруашылығы өнімдерін өндіруде Приешім ауданындағы «Новая жизнь», Преснов ауданындағы Маленков атындағы колхоздар [illegible]

Сүт өндіруде Ленин, Октябрь, Совет, Приешім, Соколов аудандарының колхоздары мен совхоздары төзгісіз артта қалып қойды. Осы күнге дейін бұл аудандарда сүт дайындаудың жарты жылдық жоспары бар болғаны 34-42 проценттеп ғана орындалды. Жалғыз бұл ғана емес, аталған аудандарда ет, жүн, жұмыртқа сияқты мал шаруашылығының негізгі өнімдерін дайындау жөніндегі тағайындалған жоспар да қанағаттанғысыз орындалып келеді. Бұл аудандардың басшылары малды бағып күту жұмыстарын тыңғылықты ұйымдастырып, мал шаруашылығы өнімдерін мол дайындаудың, ол жөнінде тағайындалған жоспарды толық орындаудың тиімді шараларын белгілемей, дәрменсіздікке салынып жүр.

Жекелеген колхоздарды алсақ, жағдай бұдан да нашар. Мысал, Приешім ауданындағы «Талапкер» колхозы үстіміздегі жылы мемлекетке 1037 центнер сүт тапсыруға тиіс еді. Бірақ, мұнда бұл жоспардың орындалуы мүлде қанағаттанғысыз. Колхоз 1 июньге дейін дайындау орындарына небары 186 центнер ғана сүт өткізді. Малдың басқа өнімдерін дайындау жөнінде де жағдай дәл осындай. Мал өнімдерінің мұншалықты аз дайындалуының себебі —фермаларда малдың күтімі төмен, әсресе, малды жазда жайып бағу нашар ұйымдастырылған. Колхозда мал шаруашылығы өнімдерін дайындауға жеткілікті бақылау жасалмайды.

Облыс совхоздарында да осы сияқты себептермен мал шаруашылығы өнімдерін дайындау барысы қанағаттанғысыз болып отыр. Мал шаруашылығы өнімдерін дайындау Октябрь, Қыялы, Буденный атындағы совхоздарда нашар ұйымдастырылған. Бұл совхоздарда ет, сүт, жүн дайындау жөніндегі жоспар қанағаттанғысыз орындалуда.

Кәзір мал шаруашылығы өнімдерін дайындаудың ең шешуші кезеңі туды. Олай болса, партия, совет ұйымдары мен ауылшаруашылық орындары, колхоз, совхоз [illegible]

Облысымызда

СУРЕТТЕ: Петропавлдың жұмысшы поселкесіндегі 16 пәтерлік тұрғын үй құрылысының көрінісі. Онда көп жұмыстар механикаландырылған. Бұл үйге теміржолшылар орналасады.

Суретті түсірген **А. Розенштейн**.

Таңдаулылар

Петропавл паровоз депосының паровозшылары Омск темір жолы бойынша көрнекті табыстарға ие болуда. Олар алдымыздағы теміржолшылар күнін лайықты табыстармен қарсы алу үшін күресуде.

Өткен айда паровоз цехының коллективі теміржолшылар күні құрметіне социалистік міндеттемелер алып, алынған міндеттемелерін ойдағыдай орындап келеді. Мәселен, коммунист В. Федотов өзі басқарған бригада паровозының техникалық шапшаңдығын едәуір арттырды. Сол сияқты, комсомолец Д. Шандыбин басқарған паровоз бригадасы мем[illegible]

Комсомолецтер мал шаруашылығында

Біздің ұйымда Ленин —Сталин комсомолының 20 мүшесі бар. Комсомолецтердің барлығы дерлік колхоз өндірісінде тікелей жұмыс істеп келеді. Мұнымен бірге, олар колхозда үгіт-бұқаралық жұмыстарын жүргізуге де белсене қатнасады. Комсомолецтер жұмыстың қай саласында болсын өздерінің өнегелі істерімен, жалынды сөздерімен жұрт көзіне түсулі. Олардың көпшілігі —өндірістің белгілі озаттары болып саналады.

Колхоз комсомолецтерінің дені мал шаруашылығында жұмыс істейді. Олар колхоздың қоғамдық мал шаруашылығын партияның XIX съезі алға қойған міндеттер дәрежесінде өркендетуге көп еңбек сіңіруде. Колхоздың товарлы-сүт фермасында жұмыс істейтін малшылардың тең жартысы —комсомолецтер. Мұндағы комсомолецтер қоғамдық мал басын өз төлі есебінен өсіру және сүт өндіруде игілі істер істеп, еңбекте жаңа зор табыстарға жетіп келеді. Комсомолецтер Александра Зновьяк, Наталья Окс, Барт Эмма жолдастар товарлы-сүт фермасында сауыншы болып істейді. Бұлар сыйыр сауудa үздік еңбек етіп, сүт дайындау жөніндегі тапсырманы абройлен орындап жүр.

Комсомол мүшесі Шура Прокопьева жолдас та таңдаулы малшылардың бірі. Ол фермада бұзау күтуші болып істейді. Прокопьева жолдас қарамағындағы бұзауларды жылма- жыл шығынсыз, күйлі өсіріп, жоғары көрсеткіштерге жетуде. Кәзір оның қарамағында 30 бұзау бар, бұзаулардың барлығының күйі жақсы. Прокопьева жолдас бұзаулардың бірде-біреуін шығынға ұшыратпай, қысқа жоғары күймен жеткізуге міндеттеме алды.

Бұл фермада комсомолецтердің инициативасы бойынша сауын сыйырларды түнде бағу ұйымдастырылды. Сауын сыйырларды тәулік бойына жайып бағу ісін ұйымдастыру сүтті мол алуға, бұл жөніндегі жоспарды ойдағыдай орындауға зор мүмкіншіліктер туғызуда.

Бірінші июньнен бастап колхоз шөп шабуға шықты. Комсомолецтер кәзір қоғамдық мал шаруашылығы үшін жемшөптің мол қорын жасау жолында аянбай еңбек етуде. Жастар жемшөп дайындауда күрделі жұмыстар атқарады. Шөп шабуда А. Дитте және В. Скубаков жолдастар сияқты комсомолецтер айтарлықтай табысқа жетуде. Бұл екеуі де машинист болып істейді. А. Дитте жолдас өздігінен жүретін шөп машинасын, В. Скубаков жолдас үш орақты шөп машинасын жүргізеді. Олардың әрқайсысы машиналарын толық қуатымен жұмысқа қосып, шөп шабу жөніндегі сменалық норманы артығымен орындап жүр.

Комсомолецтердің бірқатары шөпті жыйнау және оны маялауда жұмыс істейді. Жұмыстың бұл участогіндегі комсомолецтер де өздеріне жүктелген міндетті үлгілі атқаруда.

Колхоз комсомолецтері ауыл шаруашылығын, әсресе, мал шаруашылығын өркендете беру күресінде бұдан былай да жаңа зор табыстарға жете береді. Бұған олардың толық мүмкіншілігі бар.

В. ЛИЗУН,

Совет ауданы, Каганович атындағы колхоз комсомол ұйымының секретары.

МАШИНИСТІҢ СЕРТІ

Өздігінен жүретін кеңалымды шөп машинасының машинисі Породеев [illegible] діксіз жұмысқа қосып, шөп шабуда жаңа табыстарға жетпек. Ол быйыл [illegible] сменалардан бастап-ақ машинист жұмысты өнімді істеп келеді. Ол быйылғы бірінші сменасында [illegible]

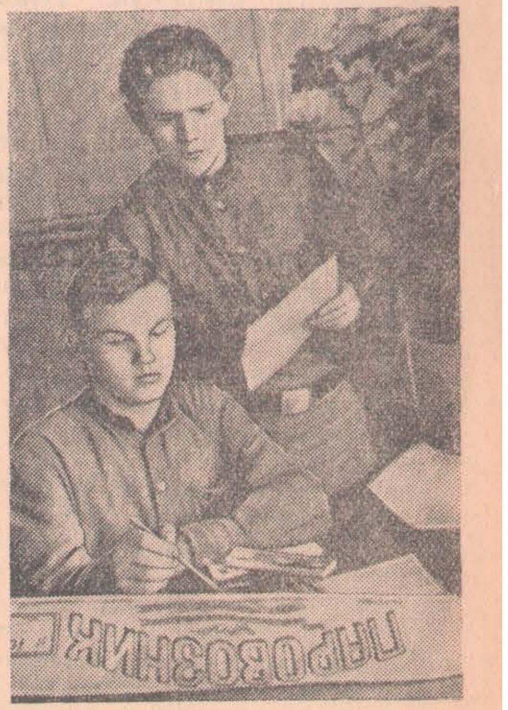

СУРЕТТЕ: Петропавл темір жол училищесінің оқушылары Виктор **Ермаков** (отырған) пен Михаил **Мячкин** айына екі рет шығатын «Паровозшы» қабырға газетінің кезекті номерін дайындап отыр.

Суретті түсірген **А. Розенштейн.**

Қызыл ту тапсырылды

Қаладағы Сталин атындағы кәсіпшілік артелінің коллективі жылдық жоспарды мерзімінен бұрын орындау жолындағы социалистік жарысты кеңінен өрістетуде.

Өткен айларда әрбір жұмысшы өнімді еңбек етумен бірге өнімнің сапасын жақсартып, материалдың көптеп үнемделуіне жетісті.

Артель өткен бес айдың жоспарын 112 процент орындап, жоспардан тыс 7 мың 600 пар аяқкиім шығарып, мемлекеттің 52 мың дециметр материалын үнемдеді.

мал шаруашылығы өнімдерін дайындау жөніндегі жылдық жоспар ойдағыдай орындалуда.

Бірақ, облысты тұтас алғанда мал шаруашылығы өнімдерін дайындаудың жайы өте қанағаттанғысыз болып отыр. Осы күнге дейін ет, сүт, жүн, жұмыртқа дайындаудың айлық, тоқсандық жоспарының облыстың бірде- бір ауданында орындалмауы міне, осыны көрсетеді. 1 июньге дейін сүт дайындаудың жарты жылдық жоспары облыста небары 44 процент ғана орындалды.

Мал шаруашылығы өнімдерін дайындаудың мұншалықты нашар жүргізілуінің себебі неде? Оның себебі —көптеген колхоздар мен совхоздарда мал шаруашылығына басшылық нашар, мал фермаларында еңбек өнімділігі төмен, малды бағып күту жұмыстары тиісті дәрежеде ұйымдастырылмаған. Ал, партия, совет ұйымдары мен ауылшаруашылық орындары және колхоз, совхоз басшылары, ферма меңгерушілері малдың барлық түлігінің жақсы күтімге алынып, күйлі өсірілуіне іскерлікпен басшылық жасамайды, бұл жұмыстағы кемшіліктерді кезінде көріп, оны жою жөнінде шұғыл шаралар қолданбайды. Олар фермаларда мал шаруашылығы өнімдерінің дұрыс есепке алынып, оның талан- таражға түспей дайындау орындарына жөнелтілуіне жеткілікті қамқорлық жасамайды.

дайындаудағы орын алып отырған кемшіліктерді дереу жойып, оның қарқыны мен сапасын мықтап жақсартуға жетісулері керек.

Ет, сүт, жүн сияқты мал шаруашылығының аса бағалы өнімдерін мол дайындау, бұл жөніндегі жоспарды әрбір колхоз бен совхозда ойдағыдай орындау малды бағып күтуді әсресе, малды қазіргі уақытта жайып бағуды үлгілі ұйымдастыруға тікелей байланысты. Ол үшін колхоз, совхоз басшылары, ферма меңгерушілері мал бағуға тәжрибелі малшыларды бөліп, олардың күнбе-күн өнімді еңбек етуін ұйымдастыра білуге тиіс.

Малды бағып күтуді үлгілі ұйымдастырумен іс бітпейді. Табыс кілті — әрбір шаруашылықта, әрбір фермада мал шаруашылығы өнімдерін дайындауға бақылауды күшейтуде, мал өнімдерін мұқыят есепке алып, оны тоқтаусыз дайындау орындарына жөнелтуді ойдағыдай ұйымдастыра білуде.

Малшылар арасында партияның XIX съезінің қарарларын мінсіз жүзеге асыру жолындағы социалистік жарысты кеңінен өрістетіп, мал басын өсірумен бірге, оның өнімдерін де мол дайындауды қамтамасыз ету —партия, совет ұйымдары мен ауылшаруашылық орындарының бүгін таңдағы аса маңызды міндеті болып саналады.

көрсеткіштерге ие болды. Бригада ауыр жүк тиелген 30 составты айналымға беріп, 36 тонна отын үнемдеді.

Жолаушылар поезындағы нұсқаушы машинист И. Помозов басқарған колонна май айында жолаушылар поезын бірде-бір рет кешіктірмей, график бойынша алып жүрді. Колонна жұмыста ешбір ақау жіберместен май айында 246 тонна отын үнемдеді.

Салық төлеудің озаттары

Петропавл ауданындағы Сталин атындағы колхоздың көптеген колхозшылары 1953 жылдың ауыл шаруашылығы салығының жартыжылдық жоспарын мерзімінен бұрын орындады. Петерфельд селолық Советі бойынша бірінші жартыжылдықтағы ауыл шаруашылығы салығын төлеу жоспары 102,4 процент орындалды, Әсресе Кулик, Зорин, Магдалин және басқа колхозшылар салық төлеудің жарты жылдық жоспарын 202 проценттен орындады.

С. МОЛДАХМЕТОВ.

беда» колхозында (Преснов ауданы) жұмыс істеген еді. Бұл жылы ол жоғарыдағыдай машинамен 2250 гектар жердің пішенін шапты. Партияның XIX съезінің тарихи қарарларына жауап ретінде машинист үстіміздегі жылы да машинаны үзалымды шөп машинасымен күніне 45 гектар жердің пішенін шауып, бүкіл науқан бойына 2500 гектар жердің шөбін шабуға міндеттеме алды.

Қазір машинист осы міндеттемені орындау күресіне ұштасты. Алғашқы 45 гектар жердің пішенін шауып, үздік нәтижеге ие болды. Машинистің машинаны толық қуатымен жұмысқа қосып, алған міндеттемесін аброймен орындап шығатынына күмән жоқ.

Б. ЕЛЕУКЕНОВ.

БАЛАЛАР ЯСЛИЛЕРІ

Қалада 12 балалар үйі мен 7 ясли бар. Балалар үйі мен яслилерде тәрбиеленетін балалардың саны 1300 ге жетеді. Балалардың денсаулығы дәрігерлердің бақылауында. Мәселен Молотов атындағы балалар яслиінің өзінде 81 бала бар. Олар үш топқа бөлінген. Бірінші-топта 3-тен 4-ке, екінші- топта 6-ға, үшінші топта 7 жасқа дейінгі балалар тәрбиеленеді. Тәрбиешілер әр топқа лайықталып жасалған арнаулы жоспар бойынша жұмыс істейді. Осы яслидің тәрбиешісі Калинина жолдас жас бөбектерді тәрбиелеу ісіне аянбай еңбек сіңіруде.

М. БАЙҚАНОВ.

Бесжылдықтың ақырғы жылы есебіне

Өндірістік жоспарды орындауда депоның көтеріп жөндеу цехының коллективі қажырлылықпен еңбек етіп келеді. Олар осы жылдың бес айында 100-ден астам паровозды жөндеу жұмысына қатысты.

Цехтың озат слесарьлары Соколов, Иванов, Самохвалов жолдастар жаңа бес жылдықтың ақырғы жылының есебіне жұмыс істеп жүр.

Ж. СҚАНОВ.

жоспарын 134 процент орындаған № 1 цехы алда келеді. Исаев, Рудковский, Плесовских және басқа жолдастар артель коллективіне үлгі болуда.

Облыстық кәсіпшілік одағының президиумы жуырда артельдің бес айлық жұмысын қорыта келіп, оларға көшпелі Қызыл Ту тапсырды. Жаңа жігермен жігерленген артель коллективі жылдық жоспарды мерзімінен бұрын орындау жолындағы жарысты одан әрі өрістетуде.

Пионер лагері

Есіл өзені бойындағы Барки маңында табиғаты көз тартатын сұлу жерден Ауыл шаруашылығы және дайындау министрлігі қызметкерлерінің облыстық кәсіподағы 10 июнь күні пионер лагерін ашты. Мұнда жазғы екі маусымда 160 пионер демалады. Пионерлердің алғашқы тобы бұл күндері лагерьде тынығуда.

Лагерьде спорт алаңдары, кітапхана және түрлі ойындар ойнайтын орындар бар. Лагерь пионерлерді жақсы тәрбиелей білетін, тәжрибесі бар адамдармен толықтырылған.

А. РАМАЗАНОВ.

Қазақ ССР Жоғарғы Советі Президиумында

Қазақ ССР Жоғарғы Советінің Президиумы Қазақтың Советтік Социалистік Республикасы Жоғарғы Советінің III-сессиясын шақыру мерзімін 1953 жылғы 1 июльден 1953 жылғы 9 июльге көшіру жөнінде қаулы етті.

Миллионер фермалар

Алматы облысының Алматы ауданындағы «Луч Востока» колхозының қой фермасының коллективі қой қырқуды аяқтады. Электр агрегаттарымен 20 мыңнан аса қой қырқылды. Быйыл әр қойдан қырқылған жүн өткен жылғыдан едәуір артық болды. Колхоздың сұрыптаушылары жүнді жергілікті жердің өзінде сорттап, оны тікелей өнеркәсіп орындарына жөнелтуде. Колхоз қазірдің өзінде екі вагон бағалы шикізат жөнелтті, жақын арада тағыда төрт вагон жүн жөнелтіледі. Ауылшаруашылық артелі мемлекетке жүн тапсырудың жылдық жоспарын көктемгі қырқылған жүннің есебінен орындайды. Быйыл ферма колхозға миллион сомдық табыс кіргізеді.

Жамбыл ауданының Сталин атындағы ауылшаруашылық артелінің фермасында 40 мыңға жуық қой бар. Быйыл ферманың табысы өткен жылғымен салыстырғанда ширек миллион сом дерлік артқалы отыр.

Нарынқол ауданының Ленин атындағы, Жамбыл ауданының Киров атындағы колхоздары және басқа көптеген колхоздар қой фермаларынан миллиондаған табыс келтіруде.

(ҚазТАГ).

Алғашқы жыйналған бал

ӨСКЕМЕН. (ҚазТАГ). Алтайдың таулы шалғындары, алқаптары, орманды жерлері қаулап гүлдеді. Колхоз омарташыларының жұмысы қыза түсті. Алғаш рет бал жыйнау басталды. Самар ауданындағы «Трудовик» колхозында көктемдегі алғашқы ондаған килограмм қош иісті бал алынды. Күршім ауданының Ленин атындағы, Верхуба ауданының «Горный Алтай» ауылшаруашылық артельдерінің және басқа колхоздардың омарталарында бал ағызу жұмысы басталды.

Быйыл көптеген колхоз омарташылары балды мол жыйнау үшін омарталар жанында гүл-нектар конвейерін ұйымдастырды. Омарталарды бал жыйналатын дақылдар егісіне көшіру белгіленді.

Құрылыс жұмыстарын жақсарта беру—аса маңызды міндет

Коммунистік партия мен Совет үкметі еңбекшілердің материалдық әл- ауқатын барған сайын жақсарта түсуге әрқашан зор көңіл бөліп келеді. Әсресе, жұмысшылар мен қызметшілер үшін тұрғын үйлер салу соғыстан кейінгі жылдарда партия мен үкмет тарапынан зор қамқорлық жасалып отырылуы нәтижесінде бұрын-соңды болып көрмеген дәрежеде өрістей түсті. Партияның XIX съезінде қабылданған бесінші бесжылдық жоспар жөніндегі директиваларда құрылыс мекемелері мен құрылысшылардың алдына аса маңызды міндеттер қойылды. Төртінші бесжылдықпен салыстырғанда үстіміздегі бесжылдықта мемлекеттік тұрғын үй құрылысына арналған күрделі қаржы екі есе артық болып отыр. Осы бесжылдықта еліміздің қалалары мен жұмысшы поселкелерінде жалпы көлемі 105 миллион шаршы метрге жуық тұрғын үй алаңдары пайдалануға беріледі.

Сол сияқты, партияның XIX съезінің директиваларында қазіргі құрылыс ұйымдарын нығайту және кеңейту, ірі құрылыс аудандарында жаңа құрылыс ұйымдарын құру көзделген. Бұл үшін бесжылдықтың ішінде елімізде негізгі құрылыс материалдарын өндіру кемінде екі есе арттырылады. Оның үстіне құрылыс ұйымдарының негізгі жұмыстарын механикаландыру, құрылысты комплексті түрде механикаландыруға көшу толық аяқталатын болады.

Міне, мұның өзі партия мен үкметтің құрылыстарда еңбек өнімділігін онан әрі арттыруға, құрылыс сапасын жақсартып, оның өзіндік құнын кемітуге жасап отырған орасан зор қамқорлығының айқын сыйпаттамасы болып табылады. Олай болса, бүкіл еліміздегі сияқты біздің облысымыздың құрылыс ұйымдары да мемлекеттік тапсырмаларды ойдағыдай жүзеге асырып отыруға, сөйтіп, жұмысшылар мен қызметшілердің күн сайын өсіп отырған материалдық және мәдениет дәрежесіне сай жұмыс істеуге тиіс.

Бұл жөнінде қаладағы шағын двигательдер заводының, шойын құю- таразы және сыра-сусын заводтарының шаруашылық басшылары мен партия, кәсіподақ ұйымдары ойдағыдай жұмыс істеп келеді. Бұл кәсіпорындарының коллективтері қаржыны мейлінше үнемдеп жұмсай отырып, өндірісті ұлғайтудың аса маңызды шарты ретінде кәсіпорнын кеңейту жөніндегі міндеттерді қалтқысыз жүзеге асыруда.

Алайда, облысты тұтас алғанда күрделі құрылыстар жөніндегі тапсырмалар күні бүгінге дейін ойдағыдай орындалмай отыр.

Г. М. Маленков жолдас партияның XIX съезінде жасаған баяндамасында былай деп атап көрсетті: «Еңбекшілердің тұрғын үй жөніндегі мұқтажына қамқорлық істеуді екінші дәрежелі іс деп қарайтын және тұрғын үй салу және оны жөндеу жоспарларын орындау шараларын істемейтін басшы шаруашылық және партия қызметкерлері бізде әлі жоқ емес. Міндет тұрғын үй құрылысын барынша ұлғайтуда болып отыр».

Өз жұмыстарында үлкен кемшіліктерге жол беретін құрылыс ұйымдарының қатарына облыстық құрылыс мекемесін (бастығы Михеенко жолдас) қосуға болады. Бұл мекеменің коллективі 1952 жылғы сияқты үстіміздегі жылдың алғашқы тоқсанында және оның бер жағындағы өткен екі айдың ішінде де тағайындалған тапсырмаларды орындаған жоқ. Облыстық құрылыс мекемесі өзінің алған міндеттемесіне сай автомобиль жөндеу мастеркойы үйінің құрылысын өткен жылы аяқтауға тиіс еді. Бірақ, бұл участоктегі жұмыс күні бүгінге дейін аяқталған жоқ. Сол сияқты, бұл мекеме мұғалімдер институтының үйін салуды да мейлінше ұзаққа созып келеді.

Мемлекеттік тапсырмаларды ай сайын орындамай келе жатқан құрылыс ұйымдарының бірі —Савран жолдас басқаратын құрылыс- монтаж мекемесі. Бұл құрылыс ұйымының участоктерінде, еңалдымен, еңбек нашар ұйымдастырылған, техника мен жұмысшы күшінің толық пайдаланылмайтын уақыттары жиі кездеседі. Савран жолдастың өзінің жайбарақаттыққа салынуы салдарынан жергілікті құрылыс материалдарын дайындау ісінде де артта қалушылыққа жол беріліп отыр. Жоспар бойынша бұл мекемеге қарасты кірпіш заводтарында кірпішті кептіру алаңдарын ұлғайту белгіленген болатын. Бірақ, бұл жұмыс осы уақытқа дейін қолға да алынған жоқ.

Құрылыс ұйымдары коллективтерінің мемлекеттік тапсырмаларды орындау күресінде бастауыш партия ұйымдары зор роль атқаруға тиіс. Алайда, атап айта кетуіміз керек, бастауыш партия ұйымдары шаруашылық басшыларының жұмысына нашар бақылау жасайды, кәсіподақ ұйымдарынан еңбек ұйымдастыруды жақсартуды және социалистік жарысқа нақтылы басшылық жасауды талап етіп отырмайды.

Үстіміздегі жылы тұрғын үйлерді күрделі және жабайы жөндеуден өткізуге мемлекет көп қаржы босатып отыр. Ал, Петропавл қаласын тұтас алғанда қаланы көркейтуге миллиондаған сом қаржы жұмсалуға тиіс. Бірақ, құрылыс жұмыстарын қызу қарқынмен жүргізуге толық мүмкіншілік болуына қарамастан, босатылған қаржының меңгерілуі өте баяу. Мұның өзі шаруашылық басшыларының құрылыс жұмыстарын деркезінде өрістете жүргізуге әлі күнге дейін шындап кіріспегендігін көрсетеді.

Мұндай кемшіліктер жол құрылысы ұйымдарында, Петропавл темір жол бөлімшесінің құрылыс участоктерінде де кездеседі. Жергілікті партия, кәсіподақ ұйымдары, шаруашылық басшылары бұдан былайғы жерде облысымыздағы құрылыс ұйымдарының коллективтерін істе орын алып келген кемшіліктерді жою күресіне жұмылдырулары керек. Бұл үшін, әсресе, техниканың толық қуатымен пайдаланылуын, комплексті түрде механикаландырудың жүзеге асырылуын, жергілікті құрылыс материалдарын дайындау ісін жеделдетуді, құрылыстың өзіндік құнын кемітуді қамтамасыз ету қажет,

КОЛЕСОВШІЛ ТОКАРЬ

Қаз-қатар станок орналасқан кең бөлменің екі қабырғасынан күн сәулесі мол түсіп тұр. Бөлме іші ертеңгіліктегі ұқыпты үй иесінің жыйнақты шаруашылығын еске түсіреді. Әр құрал өз орнында. Станоктар заводтан жаңа шыққан қалпындағыдай терезеден түскен күн шұғыласымен шағылысып, жалт-жұт етеді. Сол жақ қабырғада— «Цехымызды стахановшылар цехына айналдырайық» деген ірі әріптермен жазылған ұран, одан төмен қабырға газеті. Есіктен кіре беріске үлкен етіп сызылған диаграмма ілініпті. Оның үстіне «Цех стахановшысы И. Д. Химич жолдастың өндірістік көрсеткіші туралы диаграмма» деп жазылған. Диаграмма бетіндегі қызыл сызық январь айы тұсынан көтеріліп, февральда — 170, апрельде —235, майда — 330 цифрларына дейін жетіп, үдемелі толқынды қызыл сызық құрады. Бұл—қаладағы шағын двигательдер заводындағы жөндеу механикалық цехының озат токарі Химич жолдастың әрбір айдағы өндірістік көрсеткіштері.

Иван Дмитриевичтің токарь болып істегеніне быйыл 23 жыл. Ол 1930 жылы Сталин қаласында токарьлық курсті бітіріп, сол қаладағы машина жөндеу комбинатына үйренуші болып орналасты. Оның үйретушісі **Виктор Михаилов** дейтін карт токарь жас маманның талаптылығына мән бере ерекше бағалайтын. Алғашқы күндердің бірінде карт:

Ал, балам, станокта істеу ұнай ма?— деп сұрады.

—Ұнайды.

—Міне, сол ұнағаны керек! Кім болсын өз мамандығын әуел бастан ұнатпаса, ол өзі ісінен берекелі нәтиже шығара алмайды. Келешек сендердікі, балақай! Біз станок тізгінін сендерге ұсынамыз. Сондықтан станоктің айтқанын сен істеме, станок сенің айтқаныңды істейтін болсын.

Жас Ваняның бертінірек, станокті өзі басқарған жылдарында да карттың бұл сөзі үнемі көңілінде болатын.

...1941 жыл. Бұл кезде Иван токарьлық мамандықты толық меңгеріп, жолдастарының арасында беделі өсе түскен болатын. Ол озат еңбегімен көзге түсті. Отан соғысы кезінде таңдаулы токарь қаладағы шағын двигательдер заводында істеп, тылдағы еңбегімен майдан жауынгерлеріне көмектесті. Ол—еліміздің егіс даласындағы сансыз көп машина моторларының жүрегін соқтыруға өзінің үлесін қосты. Иван Дмитриевичке әрқашан қалтқысыз қызмет еткен «ДИП—200» станогінде сансыз көп машиналардың мыңдаған бөлшектері сапалы өңделді.

Иван Дмитриевичтің оқушылары да аз емес. Ол тәрбиелеген жас токарьлардың ішінде 4-разрядтан төмен дәрежеде жұмыс істейтін бірде-бір адам жоқ. Мәселен, механикалық цехтың озат токарі В. Молявкин Химичтің тәрбиелеген оқушысы.

...Цех жыйналысынан шыққалы көп уақыт болса да, Химичтің ойынан В. Колесов әдісі туралы айтылған пікірлер көпке дейін кетпей-ақ қойды. Колесов — осы жылдың бас кезінде Куйбышевтің Орта Волга станок жасайтын заводының озат тәжрибесі арқылы елімізге әйгілі болып, совет токарьларына үлгі көрсеткен жаңашыл токарь.

В. А. Колесовтың жасаған геометриялық темір кескіші станоктің бір айналымындағы жону қалыңдығын үш миллиметрге дейін жеткізіп, бөлшектерді станокте бұрынғыдан 12 есе жылдам өңдеуге жағдай туғызды. Май айының бас кезінде КБОС-тың Секретарнаты орталық, республикалық, облыстық және заводтық кәсіподақ комитеттеріне Василий Колесовтың озат әдісін өндіріске енгізу жөнінде ұсыныс жасаған болатын. Завод коллективінің бұл нұсқауды кәсіподақ ұйымының жыйналысында талқылағанына көп уақыт болған жоқ. Завод басшылары мен кәсіподақ ұйымы жөндеу механикалық цехының токарьлары мен цех шаруашылық қызметкерлерінің басқосқан бұл жыйналысында, бірінші рет осы цехта Колесовтың әдісін өндірісте қолдануға ұйғарды.

Міне, Химичтің станок маңында кескіштердің жүзін қайта- қайта қарап, бұрынғы кескіштердің бірінен кейін бірін байқап тұру себебі де осыдан болатын. Ол жыйналыстан шыққан соң түскі үзіліске қарамастан станок жанында қалды. Міне, көп ұзамай құрал- сайман дайындау цехынан Василий Колесовтың үлгісі бойынша жасалған болат кескіштер де келіп жетті. Химич өзінің бұрынғы кескіштерімен бұл кескіштерді салыстырғанда Колесов кескіштерінің ұшы ұшты емес, доғалдау болып шықты. Біраздан кейін кескіштер орнатылып, станок іске қосылды. Бұрын ұзыннан ұзақ темір кесінділерінің лентталары шығып, іске кедергі жасайтын және мұндай ленталар тіпті көбейіп кетсе қашықтығы екі метрге дейінгі қасында тұрған кісіні жарақаттау қаупін туғызатын. Сондықтан жұмыс істеуші адам үнемі станокке бір қырындап тұратын. Бұл темір кесуді толық бақылауға көп кедергі жасайтын еді. Ал, кәзір темір кескіштің бірден бойлай үш миллиметрге дейін жонуының нәтижесінде темір кесінділері ұсақ- ұсақ болып үгінді түрінде түсіп жатыр. Бұл жағдай Химичті өте қуантты. Темірді үш миллиметрлік қалыңдықта кесу үшін Колесов әдісі бойынша станоктің бөлшек орнататын білік айналымын баяулатып, оның орнына кескіштің терең жонуы үшін станоктің жону күшін арттыру керек болады.

Цех коллективі көп күндер өтпей-ақ айлық жұмыс қорытындысын естуге жыйналды. Жыйналыста цех бастығы Анатолий Максимович Иванов жолдас токарь Химичті Колесов әдісін өндірісте қолданудағы қолжеткен табыстарымен құттықтады.

Химич Колесов әдісін меңгеру арқылы жұмыс өнімділігін екі еседен үш есеге дейін арттырып, айлық жұмыс тапсырмасын 330 процент орындап шықты. Озат токарь Химич быйылғы жылдың бес айының ішінде ғана өндіріске бес жаңа ұсыныс енгізді. Бұл ұсыныстардың барлығы да қабылданды.

...Қыс айының бір суық күні. Станок маңына Химичпен бірге істейтін көптеген жолдастары жыйналды. Онымен қоса бұлардың ішінде цех партия ұйымының секретары П. Романов және цех бастығы А. Иванов жолдастар бар болатын. Химич оларға өзін көптен толғандырып жүрген ойын айтты. Ол алдына станоктің шпиндель білігі схемасын жайды да, біліктің жонатын бөлшекті бекітетін басындағы втулканы көрсетіп: —Барлық істің тетігі, міне осында. Темір жонудың процесінде жонатын зат білікке орнатылғанмен біраз жұмыстан кейін қажалып, істен шығып қалады. Сол үшін мен втулканы шпиндель білігіне қашай кіргізе орнатпақпын, деді ол.

Коллектив бұл ұсынысты дұрыс деп тапты. Көп күндер өтпей-ақ завод токарьлары Химичтің жаңа әдісімен жұмыс істей бастады. Осы сыяқты, жаңалық ұсыныстардың нәтижесінде Химич май айының қорытындысында еңбек өнімділігін 10 есе арттырып, бес ай ішінде 108 мың сомдай мемлекет қаржысын үнемдеді. Химич жолдас осылай іздену, үйрену арқылы бүкіл коллективтің құрмет-қошеметіне бөленуде.

Ж. СМАҚОВ.

Фельетон

АНА АРЫЗЫ

Қаншай әкесі Ұлы Отан соғысы майданында қайтыс болғаннан кейін анасы Бәдишаның үй шаруашылығына көмектесе жүріп, ауылдағы жетіжылдық мектепті бітірді. Колхозда жұмыс істеп, өзінің екі інісін тәрбиелеумен айналысты. Осылай күн артынан күн, жыл артынан жыл өтіп жатты.

Бір күні Қаншай мүше болып, жұмыс істеп жүрген колхозға Әскер Әбілов мұғалім болып келе қалды. Әскер Қаншайдың үйі тірелген жасауына қызықты ма, әлде күнәсіз баладай уылжыған жастығына қызықты ма, әйтеуір Қаншайды көрмесе тұра алмайтын болды. Бір айналдырғанда шыр айналдырып, жылы лебіз, тәтті сөздер айтуға кірісті. Ақыры қызға өлердегі сөзін айтып, Әскер 1950 жылы Қаншайға үйленді.

Алғашқы күннен бастап-ақ Қаншай Әскерге ұнамады. Қосылғандарына ай толмай жатып Әскер жас жарын балағаттауды, ал, екінші айда оған қол жұмсауды шығарды. Тіпті көп ұзамай Әскер жал біткен, мінезі шадыр жаман аттай тебуді де шығарды. Қаншай қыруар малды шелекпен су тасып суаруға, отын-шөп тасуға, мектептен келген Әскердің аяққимін тартып шешіп, оны әрдайым майлап қоюға мәжбүр болды. Ол-ол ма, қысқы аяққимі болмай, қыстың сары аязында жұқа шөлке, жыртық туфлимен жүріп, Қаншай төсек тартып, айлап ауырып та жатты. Енді бір күндері Әскердің түн жамылазыр жүгіретін жылпың жүрістері де сезілді. Әскер ұзақ түндерді «бикештерін» қолтықтап өткізсе, Қаншай ұзақ таңды көзінің жасымен аттырып жүрді. Қаншайдың «қайда болдыңына» —«сұлуыммен қайда болдым» деп Әскер шайқы мазаққа басты.

Әскер мұнымен де тынбады. Өткен жылдың ноябрь айында ол мас болып келіп ұйқыда жатқан Қаншайды соққыға жықты, оның денесіне көкала таңба түсіріп, қан шығара ұрды. Үрейленген Қаншай түн ішінде пәлелі үйден қашып шығып, ноябрьдің аязды күнінде көйлекшең, жалаң аяғымен қар басып, үш күн бойы өз үйіне кіре алмай, көрінген үйге түнеп жүрді. Қаншайдың аянышты қалін Әскердің мектептегі қызметтесі, колхоз партия ұйымының секретары Қапен Әбдрахманов жолдас талай көрді. Бірақ, ол оқытушы Әбілов Әскердің бұзықтық ісін көрсе де көрмеген болып жүре берді. Қаншайдың денесіндегі дақтарды жұрт көріп қала ма, деп сескенген Әскер оны қайта шақыртып алды.

Енді Әскер ұруын саябырлатып, ұрсуын үдетті. Ұратын болса апасы Қазенмен қосыла ұратын болды да, Қаншайды үйден шығармау үшін күзетке кезектесе тұратын болды. Қаншайды күзету кезегіне Әскер оқушы қарындасын да жиі қойып, оны да жаман әдетке баулыды.

Қаншай зарықты. Көп ойланды. Шиеттей бала- шағамен отырған ана- барды. Бір үйде қонақтап, қос жастыққа сүйеніп отырған судья Қаншайға:

—Замандас, ерлі- зайыпты кісінің арасында ондай-ондай болады. «Бас сынса бөрік, қол сынса жең ішінде» дегендей, от басындағы сөзді өртке айналдырма, —деп «ақылын» айтқансыды.

Міне, осы кезде Қаншайға ақылгөйлер көбейді. Әскердің сыбайласы, колхоз мал фермасының меңгерушісі коммунист Сейіт Қанафин қамқорлықпен:

—Сотқа не жергілікті Советке барып арыз айтушы болма, шырағым! Одан ештеңе өндіре алмайсың. Өйткені, некелеспеген екенсіңдер ғой,— деп жылмыңдатты.

Бастауыш партия ұйымының секретары Қапен Әбдрахманов Әскер мен Қаншайды оңаша шығарып алып, алғашқы сөзін Қаншайға арнады:

—Бұл үйден дәм-тұзың біткен шығар, Қаншай. Көңіл келіспесе, өмір келіспес. Айғай-шуды қой, шырағым, —дей келіп, Әскерге қулана қарады.

— Сен жетімді жылатпа, реңжітпей шығарып сал,—деді.

Сонымен 1952 жылдың 16 декабрінде Қаншайды қызы Аягөзден айырып, киімсіз, киізге орап үйіне қайтарды. Қаншай өзі дауыс берген судья Көлдеевке тағы да арызын айтты. Көлдеев көмектесуге уәдесін берді. Арыз төрт айға созылып, ақыры 1953 жылғы 25 апрельде сот үкім шығарды. Сот нәрсе бөлуді ғана заңды деп тауып, тек Қаншайдың Әскер үйінде қалған ыдыс-аяқтарын, киім-кешектерін әперуге қосты. Ал, Қаншай арызының басты мәселесі—екі жасар Аягөздің анасын іздеп жылаған жасы және оның денесіне түскен жаралар туралы дәрігердің куәлігі судья Көлдеевті ойландырмады.

Қаншайдың ақыйқаттыққа жетіп, Аягөзін қайтарып алғанша тыныш тапқысы келмеді. Ол екі-үш рет аудандық партия комитетінің әйелдер бөлімінің меңгерушісі Батырева жолдасқа келді. Аудандық комсомол комитетінің секретары Сунғатуллина жолдасқа жолығып, комсомол мүшесі Әбіловтың сорақылық істерін айтты, аудандық оқу бөлімінің меңгерушісі Оспанов жолдасқа баяндады. Бірақ, олар бұл әйелдің заңды арызына құлақ қоятын адамдарға ұқсамады.

Қаншай кәзір Пресновка көшесінде мекеме аралап, қызын іздеп жүр. Оның қызы Аягөз Киров атындағы жетіжылдық мектептің мұғалімі Әскер Әбіловтың апасы Қазеннің қолында. Үсті-басы кір. Қазен шапалақтап ұрып, зекіген сайын маңайда бейтаныс әйел көрінсе, туған анасы Қаншайға ұқсатып, апалап жүгіреді.

Совет әйелін қорлаған Әскер Әбіловтың әлегі осындай. Ал, оның бұл содырлық істеріне жол берген, жол ғана бермей, дем берген колхоз партия ұйымының секретары Әбдрахмановқа, судья Көлдеевке, аудандық комсомол комите-

Кореядағы оқыйғалар

ХАЛЫҚ АРМИЯСЫ БАС КОМАНДОВАНИЕСІНІҢ ХАБАРЫ

ПХЕНЬЯН, 12 июнь. (СОТА). Корей Халық- Демократиялық Республикасы Халық армиясының Бас командованиесі бүгін майдандарда өткен күні ешқандай өзгеріс болған жоқ деп хабарлады.

Бүгін Халық армиясының зенит бөлімдері дұшпанның 2 самолетін атып түсіріп, 5 самолетін зыяндады.

Кореядағы келіссөздер жайында

ПЕКИН, 11 июнь. (СОТА). Синьхуа агенттігі Қытайдың Орталық Халық Үкметінің Сыртқы істер министрлігінің 8 июньде бес бейтарап елдің—Польшаның, Чехословакияның, Швецияның, Швейцарияның және Индияның Пекиндегі дипломатиялық өкілдіктеріне, олардың соғыс тұтқындарын елдеріне қайтару туралы келісімде қарастырылғандай, соғыс тұтқындарын елдеріне қайтару жөніндегі бейтарап комиссияға қатысуы жайындағы келісімнің көшірмесін жіберді.

Кеше Сыртқы істер министрінің орынбасары Чжан Хан-Фу Чехословакияның, Индияның және Швецияның елшілерін, Швейцарияның елшісін және Польшаның уақытша елшісін қабылдады. Онда ол Кореядағы уақытша бітім туралы келіссөздердегі корей-қытай делегациясы мен Біріккен Ұлттар командованиесінің делегациясының 10 июньде келісімге келгенін, келісім бойынша соғыс тұтқындарын елдеріне қайтару жөніндегі бейтарап комиссияға қатысушы бес мемлекетке әрбір жақтың өзі шақырту жіберетінін; корей Халық армиясы мен қытай халық еріктілерінің делегациясы Қытай Халық Республикасы арқылы соғыс тұтқындарын елдеріне қайтару жөніндегі келісім шарттарына сәйкес соғыс тұтқындарын елдеріне қайтару жөніндегі бейтарап комиссияның жұмысына қатысуға ризалық беруін сұрап Польшаға, Чехословакияға, Швецияға, Швейцарияға және Индияға ресми шақырту жібергісі келетінін және сол сыяқты, делегацияның бұл елдер мемлекеттерінің пікірлері туралы хабарлар алғысы келетінін айтты. Аталған елшілер, елші және уақытша елші бұл мәліметтерді ешбір кешіктірмей өз үкметтеріне жеткізетіндіктерін мәлімдеді.

ВАРШАВА, 12 июнь. (СОТА). Поляк баспасөз агенттігі былай деп хабарлады:

Поляк Халық Республикасының үкметі Кореядағы уақытша бітім туралы келісімнің жобасында қарастырылғанындай, өздерінің өкілдерін жіберуге келісім білдірді. Польша Кореядағы қантөгісті тез тоқтату перспективаларын қанағаттанғандықпен құттықтайды және өз тарапынан корей шиеленісін бейбітшілік жолмен шешуге көмектесу-

Украин КП Орталық Комитетінің пленумы

КИЕВ, 12 июнь. (СОТА). Жуырда Украин КП Орталық комитетінің пленумы болды. Пленум саяси жұмыстағы және шаруашылық пен мәдениет құрылысына басшылықтағы кемшіліктер туралы мәселе- іс жүзінде орыс тіліне көшіру сыяқты теріс істер істеп, өздерінің практикалық жұмыстарында партиямыздың лениндік-сталиндік ұлт саясатын бұрмалауға жол бергендігін атап көрсетті.

нумы ұйымдастыру қарарларын қабылдады.

Пленум басшылықты қамтамасыз ете алмағаны, кадрларды іріктеп алу және партияның ұлт саясатын жүргізу ісінде

...талқылады.

Пленум Украин КП орталық комитеті мен УССР Министрлер Советінің Украинның батыс облыстарына басшылығын қанағаттанғысыз деп тапты.

Пленум Орталық Комитет бюросының және Украин КП Орталық комитетінің секретары Мельников жолдастың Украинның батыс облыстарында басшы партия, совет жұмысына көбінесе УССР-дың басқа облыстарының қызметкерлерін жоғарылату, сол сияқты, Батыс Украинның жоғары дәрежелі оқу орындарында оқуды

Пленум Украинның батыс облыстарында колхоздарды ұйымдық- шаруашылық жағынан нығайту ісіндегі ірі кемшіліктердің бетін ашты.

Украин КП Орталық Комитетінің пленумы саяси жұмысты күшейту, лениндік-сталиндік ұлт саясатын дәйектілікпен жүргізіп, шаруашылық пен мәдениет құрылысына басшылықтағы кемшіліктерді жою жөнінде практикалық шаралар белгіледі.

Украин КП Орталық Комитетінің пле-

өрескел қателіктер жібергені үшін Л. Г. Мельников жолдасты Украин КП Орталық Комитетінің бірінші секретарлығы қызметінен алып, бюро құрамынан шығарды.

Пленум А. И. Кириченко жолдасты Украин КП Орталық Комитетінің екінші секретарлығы міндетінен босатып, оны Украин КП Орталық Комитетінің бірінші секретары етіп сайлады.

Пленум УССР Министрлер Советі Председателінің бірінші орынбасары А. Е. Корнейчук жолдасты Украин КП Орталық Комитетінің бюро мүшесі етіп сайлады.

сына қайтып баруға дәті шыдамады. Дегенмен, Әскердің және оның апасы Қазеннің ащы тілі, денесіне салған жарасына шыдауға да төзімдік жете бермеді.

Ол көмек тілеп, екінші участоктің халық соты Бораш Көлдеев жолдасқа

тінің секретары Сунғатуллинаға және аудандық партия комитетінің әйелдер арасындағы жұмыс бөлімінің меңгерушісі Батыреваға Преснов аудандық партия комитетінің бюросы не айтар екен?

С. СЕРІКОВ.

ФУТБОЛ

Бұл күндері қаланың барлық стадиондарында қала бойынша бірінші орын алу үшін футбол жарысы өткізіліп жатыр.

Жақында «Динамо» стадионында алаң иелері «Молот» спорт клубының футболшыларымен кездесті. Бұл жолы «Молот» командасының ойыншылары 2:1 есебімен динамолықтарды ұтты.

В. ЗОЛОТИЛИН.

ге әзір.

ПЕКИН, 12 июнь. (СОТА). Синьхуа агенттігі тілшісінің Кэсоннан берген хабарына қарағанда, Кореядағы уақытша бітім туралы келіссөздердегі корей-қытай делегациясы бүгін мазмұндама жариялаған, онда былай делінген:

12 июньде екі жақтың штаб офицерлерінің екі тобы жабық мәжлістер өткізді. Штаб офицерлерінің екі тобының мәжлістері 13 июньдегі таңертеңгі сағат 11-де онан әрі созылады.

Аштық және соғыс саясатының зардабы

☆

Грециядағы жағдай жайында

☆

«Грецияда еңбекшілердің правосы мен тұрмыс дәрежесіне кәзіргі уақытта істеліп жатқандай соншалық қатал және соншалық мұқыят әзірленген шабуыл ешуақытта жасалып көрген емес». Жуырда Грецияның буржуазиялық бір газеті осылай деп мойындауға мәжбүр болды. Шынында да солай: елдің бюджетін түгелдей дерлік соғыс шығындары жұтып, бұл шығындар агрессияшыл Солтүстік Атлантика блогінің мұқтаждарына жұмсалуда; билеп-төстеуші топтар жүргізіп жатқан экономикалық және ішкі саяси шаралардың бәрі еңбекші бұқараның тұрмыс дәрежесін төмендетуге, салық ауыртпалықтарын күшейтуге бағытталған. Бұл шаралар жергілікті және шетелдік финанс шонжарларының құлқыншылдық мүдделеріне бағындырылып отыр.

Папагос үкметі жұмысшылар мен қызметшілерді кәсіп иелерінің қалай болса солай жұмыстан шығаруына шек қоятын заңды іс жүзінде тыйып тастады. Мұның өзі азаматтық өнеркәсіп тез қысқартылып отырған жағдайда жұмыссыздықтың жедел күшеюіне әкеліп соқты. Елдегі темекі кәсіпорындарынан, шамалап айтқанда, жұмысшылардың жартысынан көбі босатылды, олардың басым көпшілігі еркектер, өйткені, әйелдер жұмысты еркектермен бірдей істей тұрса да, оларға ақы 25 процент кем төленеді. Тоқыма, аяқкиім, керамика кәсіпорындарында және өнеркәсіптің басқа да көптеген салаларында жұмыстан босату ісі жаппай жүргізіліп жатыр. Кәзіргі үкмет құрылғаннан бері өткен алғашқы үш айдың ішінде, тіпті, Греция еңбек конфедерациясының сатылғыш басшылығының мәліметтері бойынша, елде жұмыссыздардың саны 64 мың адам көбейген. Мұнда еңбек биржасына тізімге алынған жұмыссыздар ғана айтылып отыр, ал мұндай биржалар тек ірі қалаларда ғана бар.

Мемлекеттік қызметшілерді қысқартудың зор программасын үкметтің өзі де жүргізе бастады. Кәзір Грецияның бүкіл баспасөзінде жаппай жұмыстан шығару туралы хабарлар басылуда. Мемлекетте, ірі өнеркәсіп және сауда компаниялары да, ұсақ кәсіп иелері және жергілікті басқару орындары да жұмыстан босатуда.

Үкмет азаматтық өнеркәсіпті қаржыландыруды тоқтатты, тек басқарушы партиямен байланысы бар ірі өнеркәсіп иелеріне ғана қаржы беруде. Бұл шара жұмыссыздықтың онан сайын көбеюіне бастап отыр. Оның үстіне, жұмыссыздық жөнінде төленетін жәрдем шұғыл азайтылды, ол жәрдем мүнсыз да мардымсыз болатын және жұмыссыздардың болмашы бөлегіне ғана берілетін. Үкмет кәсіподақтардың банктердегі әлеуметтік сақтықтандыру кассаларындағы жыйнақ ақшаларының бәрін бергізбей қойды.

Сонан соң, өкмет орындары орнықты бағамен нан сатуды тоқтатты. Карточка бойынша беріліп келген бұл «кедейлердің наны» туралы «Элефтерия» газеті бір кезде былай деп жазды: «Бұл нанның сапасы сұмдық нашар болғандықтан, оны жеуге болмайды, жеген адамның іші ауырады, тіпті оның нәр боларлық қуаты жоқ». Кәзір еңбекшілер бұл нанның өзінен де айырылып қалды. Нақ осы сыяқты балалар карточкасы бойынша сүт ұнтағын беру де тоқтатылды. (Сүттің өзін сатып алуға Грецияда еңбекшілердің ақшасы жетпейді).

Грецияның билеуші топтары қайыршылық халдегі және әлдеқашан күйзеліске ұшыраған, жерден айрылуға айналған өз елінің шаруаларына да кең түрде шабуыл жасауда.

Грек деревнясының жағдайы шынында да қайғылы. Барлық шаруалардың төрттен үш бөлегіне жуығының (72 проценті) өз семьяларын асырай аларлық жері жоқ. Бұл категорияға жататын шаруашылықтардың жартысында орта есеппен жарты гектардан ғана жер бар. Ал, 65 мың шаруаның мүлде жері жоқ. Солай бола тұрса да, екі мың ірі жер иелеріндегі жердің көлемі жері аз шаруалардың 72 процентінің жерінен әлде қайда көп. Шаруалардың едәуір бөлегі темекі, жүзім шаруашылығымен, майлы дақылдар және цитрус өсімдіктерін өсірумен шұғылданады. Олар астық екпейді, сондықтан өз өнімдерін шетелге шығаруға түгелдей тәуелді, ал, Грецияның кәзіргі сыртқы саудасы қатты кризиске ұшырауда.

Көп аудандарда село халқы қаладағы жұмыссыздардан кем ашығып отырған жоқ. Тіпті Афинының аса оңшыл газеті «Акрополистің» өзі былай деп жазды: «Шаруалардың экономикалық жағдайы өте қатерлі... Жұрт ашығуда. Деревнялардың көпшілігінде аптасына тым болмаса 2—3 рет ас пісіретін үйлерді бір қолдың саусағымен ғана санап шығуға болады».

Оның бержағында Папагос үкметі: шаруалардың борыштары мен көптен бері көбейіп кеткен салық қарыздарын өндіріп алуды өзіне міндет етіп қойды. Жандармерия барлық күшімен қолдап отырған салық жыйнаушылардың қыруар армиясы деревняларға жіберілді. Барлық мүлік — еңбек құралдарынан бастап пештегі құмыраларға дейін конфискацияланып, борыштар мен салық қарыздарын төлеу есебіне арзанға сатылуда. Борышты шаруалар мың-мыңдап түрмеге жабылуда. Афинының газеттері салық жыйнаушылар мен жандарм келе жатқандығын естісімен деревнялардың халқының үйлерін тастай қашып, ормандар мен сай-жылғаларға барып тығылатынын хабарлауда.

Бірақ, Грецияның реакциясы қала мен деревня еңбекшілеріне қарсы қолданған бұл шараларды қанағат тұтып отырған жоқ. Грецияның премьер-министрі Папагос жуырда былай деп мәлімдеді: елдің халқы бастан кешіріп отырған мұқтаждыққа қарамастан, соғыс шығындары бұрынғы дәрежесінде қала беруге тиіс. Ал, бұған тек тұтынуға жаңадан шек қою жолымен, жаңа құрбандықтар жасау жолымен жетуге болады.

Папагос мемлекеттік бюджет жөнінде мұнан да гөрі айқынырақ айтты. Дефицитті жою үшін,—деді ол,—үкмет қатаң үнемдеу, соғыс шығындарынан басқа шығындардың бәрін қысқарту, ол шығындар үшін жаңа қаржылар іздестіру жөніндегі өз саясатын бұрынғыдан да зор табандылықпен жүргізе береді.

Грецияның финанс министрінің мойындауынша, бюджеттің 53,6 процентін жалмап жатқан орасан зор соғыс шығындарының салдарынан бюджеттегі дефицит өте көп мөлшерге—800 миллиард драхмаға жеткен! Әлеуметтік қамсыздандыру, халық ағарту, денсаулық сақтау және басқа азаматтық шығындардың есебінен үнемдеудің қандайымен болса да бұл дефициттің орнын толтыру мүмкін емес. Тіпті реакцияшыл либералдық партияның басшысы Венизелостың өзі: «бюджеттің дефицитін соғыс шығындарын азайту арқылы ғана, армияның санын бейбітшілік кезіндегі жай мөлшерге жеткізу» яғни екі есе азайту жолымен ғана жоюға болатын жағдай туып отыр» деп мойындады.

Бірақ, үкмет бұл дефицитті халықтың есебінен өтеу үшін үнемі «жаңа шаралар» ойлап табумен шұғылдануда. 9 апрельде ол драхманы девальвациялау (құнын кеміту) шараларын жариялады. Бұрын бір американ долларына 15 мың драхма болып есептелсе, енді драхманың жаңа нарқы бір долларға 30 мың драхма болып есептеледі.

Бұл шара басқарушы партиямен байланысты бір топ финанс шонжарлары мен жалдаптар үшін өте тиімді болды. Мемлекеттен көп кредит алған ірі өнеркәсіп иелері өз қарыздарын енді алған сомасының жартысымен-ақ өтей алады. Шаруалардан темекі және басқа ауылшаруашылық өнімдерін сатып алған ірі саудагерлер девальвациядан ұтып отыр. Девальвация биржашыларға үлкен пайда келтіреді, өйткені, олар өз капиталдарын драхма күйінде емес, алтын және шетел ақшасы түрінде пайдаланады. Девальвация өз капиталдарын Грецияға орналастырып отырған Америка және басқа шетел монополиялары үшін де өте пайдалы. Драхма нарқының өзгеруі шетел капиталдарының Грецияға орналастырған ақшаларын ерекше пайдалы етеді, Грецияны экономикалық жағынан кіріптарлыққа ұшыратып, бұл елдің жұмысшы табын қанауды жеңілдетеді.

Ал, еңбекші халықты драхманың девальвациясы жаңа күйзеліске ұшыратады. Афины газеттерінің хабарлауынша, бұл финанс шарасы бағаның тез қымбаттауына әкеліп соққан. Девальвациядан кейінгі алғашқы күндердің өзінде-ақ қант пен олив майы шұғыл қымбаттап кетті, мұнай өнімдерінің бағасы біржарым есе артты. Көптеген товарлар мен тамақ өнімдері магазиндерде мүлде жоқ, өйткені, саудагерлер бағаның бұдан да қымбаттауын күтіп, өз товарларын әдейі сатпай сақтап отыр.

Девальвациядан туған қымбатшылық жұмысшылар мен қызметшілердің нақты жалақысының шұғыл төмендегенін көрсетеді, өйткені, олардың жалақысы ақша тұрғысынан алғанда өзгерген жоқ.

Грецияның билеп-төстеуші басшылары жүргізіп отырған халыққа қарсы бұл саясат грек халқының тарапынан барған сайын неғұрлым жігерлі және ұйымдасқан тойтарысқа кездесуде.

Греция еңбек конфедерациясының сатылғыш басшылығының стачкалардан бастартуға шақырған үндеуіне қарамастан, жұмысшылар мен қызметшілердің ереуіл күресі айдан айға күшейе түсуде. Соңғы уақыттың ішінде банк қызметшілерінің ереуілі ерекше зор болды. Грециядағы ең ірі ұлттық банк пен оның бөлімшелерінің қызметшілері бүкіл елде январьдың орта шенінде 15 күн бойы ереуіл жасап, банктердің біріктірілуіне қарсы наразылық білдірді, ал банктерді біріктіру нәтижесінде 3.550 адам жұмыстан босатылуға тиіс еді. Үкметтің қорқытуы да, полицияның зорлығы да ереуілшілдердің жігерін мұқата алмады. Ереуіл үкмет ресми мәлімдеме жасап, банк қызметшілері жұмыстан босатылмайды дегеннен кейін ғана тоқтатылды.

Салоники теміржолшыларының ұйымдасқан наразылығы және олардың стачканы бастауға әзір отырғандығы жолдың әкімшілігін 500 темір жол жұмысшысын жұмыстан босату туралы қарарын бұзуға мәжбүр етті. Кәсіподақтардың сақтық кассаларын үкметтің тонау әрекетіне қарсы наразылық білдіру қозғалысына өнеркәсіптің әртүрлі салаларынан ондаған мың жұмысшылар қатысты. Үкметтің, завод иелерінің, охранканың тыңшы етіп қойған адамдарын, кәсіподақтардан қуу үшін қажырлы күрес жүргізілуде. Порт жұмысшылары мен темекішілер бұл күресте кәзірдің өзінде елеулі табыстарға жетті.

Үкметтің баға жөніндегі саясатына қарсы және салық ауыртпалығына қарсы күреске 350 мың шаруа қатысты. Шаруалардың митингтері мен жыйындарында қабылданған қарарларда Совет Одағымен және халықтық демократия елдерімен тығыз сауда қатынасын орнату, сөйтіп, Грецияның ауыл шаруашылығы өнімін өткізудегі кризисті жою талабы үнемі айтылып келді.

Реакцияның шабуылына қарсы қала мен деревня еңбекшілерінің экономикалық күресі олардың саяси белсенділігінің тез өсуімен ұштасуда. Салоникиде (1953 жылғы январь), сол сыяқты Пирейде және басқа бірқатар пункттерде (1953 жылғы март) өткізілген қосымша парламенттік сайлау демократиялық күштердің тығыз топтасуының айқын бейнесі болды.

Салоникиде бейбітшілік, нан және ұлттық тәуелсіздік үшін күресу ұранымен дауысқа түскен біртұтас демократиялық солшыл партияның кандидаты Папагостың «Грек жыйыны» дейтін реакцияшыл үкметтік партиясының кандидатынан 3.282 дауысты артық алды. Селоларда жасалған ашық террор ғана басқарушы партия кандидатының біртұтас демократиялық солшыл партияның кандидатынан бүкіл Салоники сайлау округі бойынша дауыстың болар болмас көпшілігін алуын қамтамасыз етті. Бұл сайлауда Біртұтас демократиялық солшыл партия бұдан екі ай бұрын өткізілген жалпы парламенттік сайлаудағыдан дауысты екі есе артық алды.

Пирейде басқарушы партияның тізімі Біртұтас демократиялық солшыл партияның тізімінен 43 дауыс қана артық алды, ал өткен жылғы ноябрьдегі жалпы сайлауда «Грек жыйыны» дауысты бұл партиядан екі есе артық алған болатын.

Грек халқы өзінің өмірлік праволары үшін, бейбітшілік үшін, өз отанының бостандығы мен тәуелсіздігі үшін, Афинының билеп-төстеушілері мен олардың мұхит сыртындағы қамқоршылары жүргізіп отырған аштық және соғыс саясатына қарсы өте қыйын жағдайда онан әрі күрес жүргізуде.

Л. ВЕЛИЧАНСКИЙ.

Редактор **Ғ. МҰХАМЕДЖАНОВ.**

РЕДАКЦИЯ МЕН ОБЛЫСТЫҚ ГАЗЕТТЕР БАСПАСЫНЫҢ АДРЕСІ: Қазақ ССР, Петропавл қаласы, Петренев көшесі, 92-үй, **ТЕЛЕФОНДАР:** редактор — 1-86, редактордың орынбасары —1-59, секретариат—1-33, партия және ауылшаруашылық бөлімдері — 2-36, өнеркәсіп- транспорт және тілшілер бөлімдері —3-39, корректорлар бюросы — 4-39, Газет баспасы —5-53, газет табыс етілмесе— 1-19 телефон арқылы сөйлесуге болады.

УШ 01326. Қазақ ССР Мәдениет министрлігінің полиграфия өнеркәсібі мен баспа Бас Басқармасының № 18 мемлекеттік баспаханасы. Петропавл қаласы, Ленин көшесі, 21-үй.